

حُسینی ناوک

پہنتو ترجمہ:
مجلس تراجم
(دعوتِ اسلامی)

شیخ ظہیرت، امیر اہلسنت، بانی دعوتِ اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال
محمد الیاس عطار قادری رضوی
دامت برکاتہم العالیۃ

حُسيني ناوک

از : شيخ طريقت امير اهل سنت، بانئ دعوتِ اسلامي
علامه، مولانا، ابو بلال محمد الياس عطار قادري، رضوي
دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ

د ترجمي پيشکش:

مجلس تراجم (دعوتِ اسلامي) د دې رسالې د اردو نه په آسانه پښتو ژبه کښ دوس مناسب د ترجمه کولو کوشش کړې دې. که چرې په دې ترجمه کښ څه غلطې يا کمې زياتې اومومې نو ستاسو په خدمت کښ عرض دې چه مجلس تراجم ته د هغې خبر اوکړئ او د ثواب حقدار جوړ شئ.

مجلس تراجم دعوتِ اسلامي

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران
پرانی سبزی منڈی، باب المدينه کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حُسَيْنِي نَاوڪ¹

شيطان ڪه هر خومره ناراستي درولي خو تاسو د ثواب په نيٽ دا بيان پوره ولولئ **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ په زړه کښ به مَدَنِي انقلاب محسوس کړئ.

د دُرُود شَرِيفِ فَضِيلَت

حضرت سَيِّدُنَا شَيْخ مُحَمَّدُ بْنُ سُلَيْمَانَ جَزُولِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْه فرمائي: زه په سفر روان ووم، يو ځای کښ د لمانځه وخت راغې، هلته کوهې وو خو بوقه او رسع نه وو. زه په هم دې سوچ کښ ووم چه د يو کور د کوتې د سر نه يوې مَدَنِي ماشومې [يعني وړې ماشومې] زه وليدم او تپوس ئې را نه وکړو چه: تاسو څه گورئ؟ ما ورته اووئيل: بچئ! رسع او بوقه گورم. هغې را نه تپوس وکړو چه: ستاسو نوم څه دې؟ ما ورته اووئيل: مُحَمَّدُ بْنُ سُلَيْمَانَ جَزُولِي. ماشومه حيرانه شوه او را ته ئې اووئيل: ښه هغه

¹ دا بيان امير آهليستت **دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَه** په ڪراچي کښ د تبليغ قرآن و سنّت د عالمکبير غير سياسي تحريک دعوت اسلامي د سنده سطح د ۳ ورځو د سنّتو ډکه اجتماع کښ په ۱۴۲۰هـ کښ فرمائيلې وو. د ترميم او اضافې سره ليکلې شوې حاضر خدمت دې. مجلس

مشهور کس تاسو ئې چه په هر ځای کښ یادیږئ او حال مو دا دې چه د کوهي نه اوبه هم نه شی راویدستلې! دا ئې چه اووئیل [نو هغه راغله] او په کوهي کښ ئې لاري توك کړې، عجیبه کمال وشو! اوبه فوراً بره راوختلې او د کوهي د غاړې نه بهر تویدل شروع شوې هغوئې رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د اودس نه د فارغیدو نه پس هغه کمالی مَدَنِي ماشومې ته اوفرمائیل: لورې! رښتیا اووایه چه تا دا کمال څنگه حاصل کړې دې؟ هغې اووئیل: ”زه په کثرت سره دُرود شریف وایم، د هغې په بَرکت دا کرم شوې دې.“ هغوئې رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی: زه د هغه ”کمالی مَدَنِي ماشومې“ نه متاثره شوم او هم هلته مې د ځان سره دا پخه وعده وکړه چه د دُرود شریف په باره کښ به کِتاب لیکم (سَعَادَةُ الدَّارَيْنِ ص ۱۵۹)

چنانچه بیا هغوئې د دُرود شریف کتاب ولیکلو چه بېحده مقبول شو او د هغه کتاب نوم ”دَلَائِلُ الْخَيْرَات“ دې.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

خوبرو خوبرو اسلامي ورونږو! اوس یو څو ورځې مخکښ مونږه د کربلا د عظیمو شُهَدَاؤْ یاد لمانځلې وو. راځئ چه تاسو ته د ”حُسَيْنِي نَاوَك“ دردناک داستان وارووم. چنانچه صدرُ الافاضل حضرتِ عَلَّامه مولانا سَيِّدِ مُحَمَّدِ نَعِيمِ الدِّينِ مُرَادِ اَبَادِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په خپل مشهور کتاب ”سَوَانِحِ كَرْبَلَا“ کښ لیکي:

حُسَيْنِي نَاوڪ

حضرت سَيِّدنا وَهَبُ بنِ عَبْدِاللهِ كَلْبِي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ د قَبِيلَهٗ بني كَلْبِ نِيڪِ او بَنڪَلِي حَلْمِي وو، تَنڪِي حَلْمِي وو او د ارمانونو د سپرلي ورڇي ئي وي. د واده ئي صرف وولس ورڇي شوي وي، د خوندونو او مزو ورڇي ئي وي چه ڪوندي والدي صاحبي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا ئي خوا ته تشریف راورو، د هغې د ٽول عمر خواري هم دا يو حَلْمِي حُوئي وو. مور صاحبه ئي په ٿرا شوه. حُوئي ئي حيران شو او تپوس ئي ترې وڪرو چه: خورې موري! د غم او خفگان څه وجه ده؟ ما ته خوياد نه دي چه ما به ڪله په ٽول عمر ڪين ستاسو نافرمانی ڪري وي او نه آئنده داسي جرات ڪولي شم. ستاسو اطاعت او فرمانبرداري په ما فرض ده او زه به **اِنْ شَاءَ اللهُ** تعالیٰ ٽول عمر ستاسو منونڪي او فرمانبرداره اوسيرم. موري ستاسو زړه ته څه تڪليف رسيدلي دي او تاسو ڪوم غم ٿروي؟ زما خورې موري! زه ستاسو په حُڪم باندي ځان قربانولو ته هم تياريم تاسو غم مه ڪوي.

د سعادت مند حُوئي دا سعادت مندانه خبرې ئي چه واوريدې نو د مور ٿرا ئي نوره تيزه شوه او وڻي وڻيل چه: اے زما د زړگي سره خوره حُويه! ته زما د سترگو نور او زما د زړه قرار ئي، اے زما د ڪور رنرا او زما د باغ خوشبوداره گلّه! ما ته په ډيرو سختو او خوارو زارو

لوی کڙي ئي. زما د زڙه قرار او سکون هُم دا ته ئي. ستا جُڏائي زه يو
ساعت نه شم برداشت کولي.

چوڏَرِ خَوَابِ بَاشَم تُوئي دَرِ خِيَالِمِ

چو بِيڊارِ گَرْدَم تُوئي دَرِ ضَمِيرَمِ

([تَرْجَمَه]:) يعني چه زه اوده يم نو زما په خوبونو او خيالونو کښن هُم ته ئي او چه
کله راوينه شم نو زما په يادونو کښن هُم ته ئي) اے زما د زڙگي سره! ته ما
د خيگر په وينو لوي کڙي ئي. نن په دې وخت کښن د کربلا په دشتو
کښن د الله تعالیٰ د خوږ محبوب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، د مولیٰ علي مُشکِلِ
گشا او خاتونِ جَنَّتِ فَاطِمَةُ الزَّهْرَا رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا شهزاده [حضرتِ سَيِّدُنَا اِمَامِ
حُسَيْنِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ] په تکليف کښن دې. زما گرانه بچيه! آيا ستا نه دا
کيدې شي چه ته خپل ځان د هغوئي په نښو قربان کږي! په دې
بغيرته ژوند څه چه مونږه ژوندي پاتې شو او د خوږ نبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
نازولي شهزاده په ظلم او جفا شهيد کږي شي. که تا ته زما
مَحَبَّتونه څه نه څه ياد وي او ستا په پرورش کښن چه ما کوم
تکليفونه تير کږي دي، هغه تا نه وي هير کږي نو اے زما د گلشن
خوشبوداره گُله! خپل ځان د خوږ حُسَيْنِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ په سر قربان کږه.
حُسَيْنِي نَاوڪِ حضرتِ سَيِّدُنَا وَهَبِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ عرض وکړو: اے زما
مهربانه مورې، دا خو به زما خوش نصيبي وي، زما ځان د په شهزاده
حُسَيْنِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ باندې قربان وي، زه د زږه په صِدق سره تيار يم، د لږ

ساعت اجازت غوارم چه د هغه بي بي سره يو دوه خبرې وکړم چا چه د خپل ژوند عيش و راحت ما ته حواله کړي دي او د هغې ارمانونه زما نه سِوا د بل په طرف نه گوري. د هغې د ارمانونو د خاورو کيدو د خيال په وجه که هغه غواړي چه هغې ته اجازت ورکړم چه د هغې خونبه ده چه خپل ژوند هر څنگه تيروول غواړي. مور ورته اووئيل! بچيه! بنحې ناقص العقل وي، هسې نه چه د هغې په خبرو کښ راشې او دا د هميشه سعادت د لاسه لار شي.

حُسَيْنِي نَاوڪ حضرت سَيِّدُنَا وَهْب رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ عرض وکړو: خوږې مورې! د امام حُسَيْن رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ محَبَّت مې په زړه کښ داسې ځائ کړې دې چه **اِنْ شَاءَ اللهُ** تعال د دُنيا يو طاقت ئې هُم زما د زړه نه شي وښتلي. او نه زما د زړه نه په هغوئې باندي د قربانيدو خيال وښتلي شي. بيا د خپلي بي بي خوا ته ورغلو او هغه ئې خبره کړه چه په کربلا کښ د خوږ محبوب **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** نمسې، د مولې علي مُشڪل کُشا او خاتون جَنَّت فاطمة الزهرا رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا شهزاده [حضرت سَيِّدُنَا امام حُسَيْن رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ] په تکليف کښ دې. غداران ترې راتاو شوي دي. زما خواهش دې چه په هغوئې ځان قربان کړم. ناوې چه دا واوريدل نو يو اسويلې ئې وکړو او وئې وئيل چه: اے زما د سر تاجه! افسوس چه زه په دې جنگ کښ ستا ملگرتيا نه شم کولې. شريعت اسلاميه بنحُو

ته د جنگ د پاره میدان ته د تلو اجازت نه دې ورکړې. افسوس په دې سعادت کښ زما حصّه نشته چه ستاسو سره زه هُم د دُښمنانو خلاف وجنگيږم او په امامِ عالي مقام رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ځان قربان کړم.

سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ! تاسو خو د جَنَّت د باغونو اراده وکړه هلته به حورې ستاسو د خدمت خواهش مندي وي. بس يوه مهرباني وکړئ چه کله د سردارانِ اَهْلِبَيْتِ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان سره په جَنَّت کښ ستاسو د پاره نعمتونه حاضرېږي او جَنَّتِي حورې ستاسو په خدمت حاضرېږي، هغه وخت کښ به ما هُم د ځان سره ساتئ.

حُسَيْنِي نَاوَك ځان سره خپله هغه نيك سیرته ناوې او بزرگه مور روانې کړې او د امامِ عالي مقام رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ په خدمت کښ حاضر شو. ناوې عرض وکړو: اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شهزاده! شهيدان د اس نه زمکې ته راپريوتو سره د حُورو غيږو ته رسي او غِلْمَانِ جَنَّت په کمال فرمانبردارئ سره د هغوئې خدمت کوي. ”دوئې“ [يعني زما خاوند] په تاسو د قربانيدو خواهش لري او زه ډيره زياته بې څوکه يم، هيڅ څوک داسې خپل مې نشته چه زما څه خبر واخلي. گزارش مې دا دې چه په محشر کښ زه د ده نه جُدا نه يم، او په دُنْيا کښ ما غريبه ستاسو اَهْلِبَيْتِ خپله وينزه جوړه کړي او زما ټول عمر ستاسو رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ د پا کو بيبيانو رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمْ په خدمت کښ تير شي.

دا ټول عهد و پیمان [یعني وعدې] د حضرتِ امامِ عالی مقام رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ په مخکښ وشو او سَيِّدُنَا وَهْب رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ هُم دا عرض وکړو چه یا امامِ عالی مقام! که د حُضُورِ تاجدارِ رسالت صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په شفاعت ما ته جَنَّتْ راکړې شو نو عرض به کووم چه: یا رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دا بي بي هُم زما سره کړئ. حُسَيْنِي نَاوَك حضرتِ سَيِّدُنَا وَهْب رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ د امامِ عالی مقام رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه اجازت واخستو او میدان ته داخل شو، د دُښمنانو لښکر چه دا ولیده چه د سپورمۍ په شان ښکلې یو ځلمې په اس سور د ناخپه تندر په شان د لښکر په طرف راروان دې نو په لړزان شو، په لاس کښ ئې نیزه ده، ډال ئې په اوگه دې او په داسې آواز کښ چه زړونه درزوي دا رَجَزِ وائی او راروان دې: —

أَمِيرُ حُسَيْنٍ وَ نِعَمَ الْأَمِيرِ

لَهُ لَبَعَةٌ كَالسَّارِحِ الْبُنْدِ

(یعني حُسَيْن رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ امیر دې او ډیر زیات ښه امیر دې. د هغوئې د مخ ځلیدل د روښانه شمعې په شان دي)

د بریښنا په شان میدان ته ورسیدو، په اس باندي ئې د خپل فن د مَهَارَتِ مظاهره وکړه، د دُښمن د صفونو نه ئې مُبَارِزِ طلب کړو، چه څوک به ئې مخې له راتلو سر به ئې ترې وهو. کیر چاپیره ئې د سرکشود سررونو انبارونه ولگول، د نا آهلو سررونه ئې په خاورو او وینه کښ ولرل. ناخپه ئې د اس واگې راتاؤ کړې او د مور خوا ته راغې او

عرض ئې وکړو چه اے زما مهربانه مورې! اوس خو به را نه راضي شوي ئې! او د ناوې خوا ته ورغلو چه هغې په بې قرارۍ سره ژړل، هغې ته ئې د صبر تلقين وکړو. په دې کښ د دُښمنانو د طرفه آواز راغې: **هَلْ مِنْ مُبَارِزٍ؟** يعني خوک شته چه د مقابلي د پاره راشي؟ حضرت سَيِّدُنَا وَهْب رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ په اس سور شو او ميدان ته روان شو. ناوې ئې ورته مسلسل گوري او اوښکې تويوي.

حُسَيْنِي نَاوَك د غضبناك زمري په شان نيزه په لاس ميدان جنگ ته د بريښنا د خړک په شان ورسيدو. هغه وخت په ميدان کښ د دُښمنانو له طرفه مشهور بهادر او نامور سوار حَكَم بِن طُفَيْل موجود وو هغه ډير په تَكَبُّر کښ راتاؤ شو. حضرت سَيِّدُنَا وَهْب رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ صرف په يوه حمله کښ په نيزه کښ پورته کړو او زمکې له ئې داسې راويشتو چه هډوکي ئې چوري چوري شو او په دواړو لښکرو کښ شور جوړ شو او په مبارزو کښ د مقابلي هَمَّت پاتې نه شو. سَيِّدُنَا وَهْب رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ اس ور وزغلوو او د دُښمنانو مينځ ته ورسيدو. چه کوم مُبارز به راتلو په نيزه کښ به پورته کوو او زمکې ته به ئې راويشتو. تر دې چه نيزه ټکړې ټکړې شوه. توره ئې د تيکي نه راويستله او د دُښمنانو سرونه ئې په خاورو کښ گډ کړل. چه دُښمنان د دې جنگ نه تنگ شو نو عَمْرُو بِن سَعْد حُكَم وکړو چه د دې ځلمي نه راتاؤ شئ او د څلور

وارو طرفو نه پرې په شريکه حمله وکړئ چنانچه هُم دغسې وکړې شو. چه کله حُسَيْنِي نَاوڪ زخمي زخمي شو او د [اس نه] زمکې ته راپريوتلو نو د تورو زړونو خاوندانو بدباطنو ترې سر کت کړو او حُسَيْنِي لښکر طرف ته ئې گزار کړو. مور د خپل گران خُوئ سر په خپل مخ پورې مړلو او وئيل ئې: اے خويه، زما بهادره خويه! اوس ستا مور ستا نه راضي شوه. بيا هغه سر د هغه ناوې په غيره کښ کښبودو. ناوې سلگي اُووهله او په هغه ساعت د پتنگ په شان په هغه ښکلي شمع باندې قربان شوه او رُو ح ئې د حُسَيْنِي نَاوڪ سره يو خائ شو.

سُرُخ رُوئِي اَسے کَہتے ہيں کہ رَاہِ حَقِّ مِیں

سِرْکے دِينے مِیں ذِرا تُو نے تَاہِل نہ کِيا

کامِيايِ دَا دَہ چہ د حَقِّ پَہ لَار کښ

اَسَرہ تَا و نَکَرہ پَہ سِر و رَکولو

اَسْکَنْکُمَا اللّٰهُ فَرَاوَيْسَ الْجِنَانِ وَ اَعْرَقْکُمَا فِي بَحَارِ الرَّحْمَةِ وَ الرِّضْوَانِ (يعني اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ دِ تَا ته د فِرْدوس په باغونو کښ خائ درکړي، او تَا دِ د رَحْمَتِ او رِضْوَانِ په دريابونو کښ غريق کړي) (مُلَخَّصٌ اَز سَوَانِحِ کَر بَلَا ص ۱۴۱ تا ۱۴۶ مَكْتَبَةُ الْمَدِيْنَةِ کَر اِيجِي)

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! تاسو وليده! د اَهْلِبَيْتِ اَطْهَارِ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانِ

مَحَبَّتِ او جَذْبَةُ شَهَادَتِ هُم خومره عظيم نعمتونه دي صرف د وولسو ورخو نَاوڪ په ميدانِ جَنگِ کښ د دُښمنانو د خَطَرْنَاکِ لښکر سره

یواخې وځنگیدو او جام شهادت ئې نصیب شو او د جَنَّتِ حقدار شو.
 د حُسینی ناوک په وایده صاحبه او ناوې د هُم کرورنه سلامونه وي! په
 خومره اوچته حوصله مور خپل گران خوی او ناوې خپل خاوند ته
 کتل چه د دوئی په مخکښ هغه په امام عالی مقام حُسین رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ
 باندي قربان شو. اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى د داسې اوچته مرتبه لرونکو [بهادرو]
 مسلمانو زنانو د جذبۀ اسلامي یوه ذرۀ زمونږه میندو او خویندو ته هُم
 نصیب کړي چه هغوی هُم خپل اولاد د دین اسلام د پاره قرناښ
 ورکولو ته وړاندي کړي او د سُنَّتو پابند ئې جوړ کړي او د عاشقان
 رَسُول سره په مَدَنِي قَافِلو کښ سفر ته ئې تیار کړي.

سکینه سنتیں قافلے میں چلو   لوئے رحمتیں قافلے میں چلو
 ہوں گی حل مشکلیں قافلے میں چلو   ختم ہوں شامیں قافلے میں چلو

زده کړئې ښکلي سُنَّتونه قافلو کښ لار شئ
 وگتئې ډیر رحمتونه قافلو کښ لار شئ
 حل به موشي مشکلونه قافلو کښ لار شئ
 شي به لرې آفتونه قافلو کښ لار شئ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

درې بهادر ورونږه

حضرت علامه ابو الفرج عبد الرحمن بن جوزي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په عُيُونُ

الحكايات كڻن نقل ڪوي: په اسونو سواره دري شامي بهادران څلمي ورونږه د اسلامي لښکر سره جهاد له روان شو خو هغوئي به د لښکر نه بيل تلل او بيل پراؤ به ئي کولو. او تر څو به چه د گفارو لښکر ورومېې حمله نه وه کړي تر هغې به هڅې په جنگ کڻن حصه نه اخستله. يو ځل د روميانو يو ډير غټ لښکر په مسلمانانو حمله وکړه او ډير مسلمانان ئي شهيدان او ډير ئي قيديان کړل. هغه دري وارو ورونږو يو بل ته اووئيل چه په مسلمانانو باندي يو ډير غټ مصيبت نازل شوې دې په مونږه لازمه ده چه د خپلو ځانونو هيڅ پروا ونکړو او ميدان جنگ ته توپ کړو، دوئي ورغلل او کوم مسلمانان چه پاتي وو هغوئي ته ئي اووئيل چه تاسو زمونږ نه شا ته شئ او مونږه د دوئي سره مقابلي ته پريږدئ. که الله تعالی ته منظوره وه نو مونږه به ستاسو د پاره کافي يو. بيا دوئي په رومي لښکر شروع وکړه او روميان ئي په شا کيدو باندي مجبوره کړل. رومي بادشاه (چه د دې دري وارو د بهادري منظر ئي ليدلو) خپل جرنيل ته اووئيل: څوک چه په دوئي کڻن يو څلمي گرفتار کړي او را ئي ولي زه به هغه خپل مُقرب [يعني خپل خاص سرې] او سپه سالار [يعني فُندان] جوړ کړم. ”رومي لښکر خپل ځانونه په خطر کڻن واچول او آخر دا چه هغه دري وارو ورونږه ئي د زخمي کولو نه بغير گرفتار کړل. رومي بادشاه اووئيل چه د دې دري وارو نه بله غټه فتح او غټ مال غنيمت نشته، بيا ئي خپل لښکر ته د

روانيدو حُڪم وڪڙو او هغه دري واره ورونڙه ئي حُان سره دار
السَّلَطَنَت قُسْطُنْطِينِيه ته راوستل او وورته ئي اووئيل چه: که تاسو
اسلام پريڙدي نو زه به تاسو ته خپلي لونڙه در واده ڪرم او آئنده
بادشاهت به هُم تاسو ته حواله ڪرم. هغه ورونڙو په اسلام باندې د
استقامت مظاهره وڪڙه او د هغه دا پيشڪش قبولو نه ئي انڪار وڪڙو
او خپل خوڙ نبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ئي ياد ڪڙو او خوڙ نبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
ته ئي اسْتِغَاثَه [يعني فرياد] وڪڙو. بادشاه خپلو درباريانو ته اووئيل چه
دوئي خه وائي؟ درباريانو ئي اووئيل چه ”دوئي خپل نبي ته فرياد
ڪوي“، بادشاه ورته اووئيل چه که تاسو زما خبره ونه منله نو زه به په
دري ديگونو ڪنن تيل بنه سره ڪرم او دري واره به يو يو ديگ ته
غوزار ڪرم. بيا ئي د دري ديگونو اينودلو او د هغي نه لاندې دري
ورخي د اور بلولو حُڪم وڪڙو. هره ورخ به ئي هغه دري واره ورونڙه
د هغه ديگونو خوا ته راوستل او بادشاه به ورته خپل پيشڪش وڙاندې
ڪوو چه که تاسو اسلام پريڙدي نو زه به تاسو ته خپلي لونڙه در واده
ڪرم او آئنده بادشاهت به هُم تاسو ته حواله ڪرم. هغه دري واره هر
خه په ايمان ثابت قدمه پاتي شو او د بادشاه پيشڪش ئي مُسترد
ڪڙو. دري ورخي پس بادشاه په هغوي ڪنن مشر ورور ته غڙ وڪڙو او
خپله مطالبه ئي بيا بيان ڪڙه، هغه مرد مُجاهد بيا انڪار وڪڙو. آخر
بادشاه په غُصَه ڪي راغي او د هغه په ديگ ڪنن د اچولو حُڪم ئي وڪڙو

چه څنگه ئې هغه ځلمې په خوټکيدلو تيلو کښ و اچوو نو فوراً د هغه ټول
 پوستکې او خرمن وسوزيدل او هډوکي ئې د تيلو سر له راغلل، بادشاه د
 دويم ورور سره هُم دغسې وکړل او هغه ئې هُم خوټکيدلو تيلو ته
 غوزار کړو. چه بادشاه په داسې سخت وخت کښ هُم په اسلام باندې
 د هغوئې استقامت او داسې سختو مصيبتونو باندې د هغوئې صبر
 وليدو نو پښيमानه شو او ځان سره ئې اووئيل چه ما د دې (مسلمانانو)
 نه زيات بهادر څوک نه دې ليدلې او دا ما د دوئې سره څه وکړل؟ بيا
 ئې د هغوئې د کشر ورور د راوستلو حکم وکړو او هغه ئې ځان ته
 رانزدې کړو او په مختلفو بهانو ئې د دوکه کولو کوشش شروع کړو
 خو هغه ځلمې د هغه په دوکه کښ رانغلو او د هغه په استقامت کښ
 ذره فرق هُم رانغې، په دې کښ د هغه يو درباري اووئيل: اے بادشاه
 که دې زه راضي کړم نو ما ته به څه انعام راکړې؟ بادشاه جواب
 ورکړو چه: زه به تا د خپل فوخ قُمندان جوړ کړم. هغه درباري
 اووئيل: ما ته منظوره ده: بادشاه ترې تپوس وکړو چه: ته به دا څنگه
 راضي کړې؟ درباري اووئيل چه: اے بادشاه تا ته معلومه ده چه اهل
 عرب ښځې ډيرې زياتې خوښوي او دا خبره ټولو روميانو ته معلومه
 ده چه زما فلانکې لور په ښائست کښ ثاني نه لري او په ټول روم
 کښ د هغې په شان بله ښکلې جينې نشته، ته دا ځلمې ما ته حواله
 کړه زه به دې او خپله هغه لور په ځان له ځائ کښ يو ځائ کړم، هغه

به د ده په رضا کولو کښن کامیابه شي. بادشاه هغه درباري ته
 خلويښت ورځې مهلت ورکړو او هغه ځلمې ئې ورته حواله کړو،
 درباري هغه راوستو او د خپلې لور خوا ته ورغې او ټوله قصه ئې ورته
 وکړه. جينئ د پلار خبره منلو ته تياره شوه، هغه ځلمې د هغه جينئ
 سره په دې شان اوسيدو چه د ورځې به ئې روژه نيوله او د شپې به په
 نفلونو کښن مشغول اوسيدو. تر دې چه مقرره معياد ختميدو ته نزدې
 شو نو بادشاه د هغه جينئ د پلار نه د هغه ځلمې د حال تپوس وکړو.
 هغه ورغې او د لور نه ئې تپوس وکړو نو هغې اووئيل چه زه د ده په
 رضامند کولو کښن ناکامه شوم، هغه زما طرف ته هيڅ توجه نه راکوي
 شايد د هغې وجه دا ده چه د هغه دواړه ورونږه په هُم دې ښار کښن
 قتل کړې شوي دي او د هغوئې په ياد کښن خفه دې لهدا د بادشاه نه
 نور مهلت اوغواړه او مونږه دواړه بل ښار ته ورسوه. درباري بادشاه ته
 ټوله قصه وکړه. بادشاه نور مهلت ورکړو او هغه دواړه ئې بل ښار ته د
 رسولو حکم وکړو. هغه ځلمې هلته هُم په خپل معمول قائم وو يعني
 د ورځې به ئې روژه نيوله او د شپې به په عبادت کښن مصروفه وو تر
 دې چه کله مهلت ختميدو کښن درې ورځې پاتې شوې نو جينئ بېتابه
 شوه او هغه ځلمې ته ئې عرض وکړو چه: زه ستاسو دين ته داخليدل غواړم
 او دغسې هغه مسلمانانه شوه. بيا هغوئې د هغه ځائ نه د تنبتيديو ترکيب
 جوړ کړو، هغه جينئ د اصطلبل [د اسونو د ودرولو د ځائ] نه دوه اسونه

راوستل، په هغې دواړه سواره شو او د اسلام د بادشاهي د ملك طرف ته روان شو. يو شپه ئې ځان پسې شا ته د اسونو د بڼپو آواز واوريدو. جينئ دا گمان وكړو چه رومي فوځيان په هغوئې پسې شا ته نژدې راورسيدل. جينئ ځلمي ته اووئيل چه: تاسو د هغه رب **عَزَّوَجَلَّ** نه سوال وكړئ په چا چه ما ايمان راوړې دې چه هغه **جَلَّ جَلَالُهُ** مونږ ته د دښمنانو نه خلاصې راكړي، ځلمي چه شا ته وكتل نو حيران پاتې شو ځكه چه د هغه دواړه ورونږه كوم چه شهيدان شوي وو، د فرښتو د يوې ډلې سره په هغه اسونو سواره دي. ځلمي هغوئې ته سلام وكړو او بيا ئې د هغوئې نه د احوال تپوس وكړو. هغه دواړو اووئيل چه: مونږه په يوه غوپه كښن جَنَّتُ الْفَرْدُوسُ ته ورسيدلو او [اوس] الله تعالى ستا خوا ته راليرلي يو. بيا هغوئې بيرته لارل او هغه ځلمي سره د هغه جينئ شام ته ورسيدلو او د هغې سره ئې واده وكړو او هُم هلته ئې اوسيدل اختيار كړل. د هغه درې واړو بهادرو شامي ورونږو قِصَّة په شام كښن ډيره مشهوره شوه او د هغوئې په شان كښن قصيدې وليكلې شوې چه د هغې يو شعر دا دې: هـ

سَيُعْطِي الصَّادِقِينَ بِفَضْلِ صَدِيقٍ

نَجَاتًا فِي الْحَيَاةِ وَفِي الْمَمَاتِ

تَرْجَمَه: نژدې ده چه الله تعالى به رښتيا وينا كوونكو ته د رښتيا وينا په بركت په ژوند او مرگ كښن خلاصې وركړي. (**عُبُونُ الْحِكَايَاتِ** ص ۱۹۷، ۱۹۸ دارالكتب العلميه بيروت) د

اللَّهُ تَعَالَى دِ پِه هِغُوئِي رَحْمَتِ وَيِ اَوِ دِ هِغُوئِي پِه خَاطِرِ دِ زَمُونِرِه بِي حِسَابِه
بِخَبْنِه وَشِي.

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

خوبرو خوبرو اسلامي ورونرو! تاسو وليده چه هغه درې وارو شامي
ورونرو په ايمان باندي د استقامت څنگه زبردسته مظاهره وکړه. د
هغوئي په زرونو کښ ايمان څومره پوخ شوې وو، هغوئي د عشق او
مَحَبَّتِ صرف اوچتې اوچتې دعوي کونکي نه وو بلکه په حقيقي
معنو کښ عاشقانِ رَسُولِ وو. دوه ورونره د جام شهادت څښلو نه پس د
جَنَّتِ الفردوس د هميشه هميشه نعمتونو حقداران جوړ شو او دريم د
رُومِ بنااسته جينئ ته هډو د سره کتل نه. او شپه او ورځ د الله تعالی په
عبادت کښ مصروفه اوسيدو او دغسې چه څوک د ښکار په نِيَّتِ
راغلي وه هغه پخپله قيد شوه. د دې حكايت نه دا هم معلومه شوه چه په
مُشْکَلَاتو کښ د سرکارِ مدينه صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه مدد غوښتل او يا رَسُولِ
اللَّهُ وئيل د اهلِ حَقِ پخوانئ طريقه ده.

يارسول الله کے نعرے سے ہم کو پيار ہے

جس نے یہ نعرہ لگایا اُس کا بیڑا پار ہے

مُونِرِه لرو مِينِه نِعْرِه يَارَسُوْلَ اللّٰه سِرِه

زَمُونِرِه بِيْرِيْ تِيْرِه شِي پِه فَضْلِ دِ اللّٰه سِرِه

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

د دُنیا راحتونہ ٹی پہ توکر اُوہل

د ہغہ شامی حُلُمی عزم او اِسْتِقْلال او پہ ایمان باندی د ہغہ اِسْتِقَامت مرحبا! لہ سوچ وکری! د ہغہ پہ مخکبن د ہغہ دوه خوارہ خوارہ ورونرہ شہیدان کپری شو خود ہغہ پہ استقامت کنب ہیخ فرق رانغلو، نہ پہ دباوونو کنب راغی او نہ د قید تکلیفونو د ہغہ ارادہ بدلہ کپری شوه. د حق او صداقت منونکی د مصیبتونو د تورو تورو وریخو نہ بالکل ونہ یریدو، د مصیبتونو طوفان د ہغہ استقامت ذرہ هُم ونہ خوزوو، د اللہ و رسول ﷺ و ﷺ عَاشِق د دُنیا د آفتونو ہیخ پرواہ ونکرہ بلکه د اللہ تعالیٰ پہ لار کنب راتلونکی هر مصیبت تہ ٹی خیر راغلی وئیلو، او د دُنیا د بنائست لالچ هُم د خپلو ارادو نہ منع نہ کپری شو او ہغہ غازی د اسلام د پارہ د دُنیا هر قسم راحتونہ پہ توکر اُوہل. ے

یہ غازی یہ تیرے پُر آسرا بندے جنہیں تو نے بچشایے ذوقِ خدائی

ہے ٹھوکر سے دو نیم صحرا اور دیا سمٹ کر پہاڑان کی ہیبت سے رائی

دو عالم سے کرتی ہے بیگانہ دل کو عجب چیز ہے لذتِ آشنائی

شہادت ہے مطلوب و مقصودِ مومن

نہ مالِ غنیمت نہ کشورِ کشائی

دا غازيان ستا عجيبه بندگان دي   تاورکړې دې دوئي ته خپل حَبَّت
 په توکر شلوي صحرا و درياب   یریري هُم غر له دوئي له هیت
 له جهانه کړي زړه بالکل بې پروا   عجيبه خيز دې خوند د حَبَّت
 نه مالِ غنیمت نه زر نه بادشاهي   مطلب و مقصد د مومن دې شهادت

آخر دا چه الله تعالی ئې د خلاصي نه پس ډیر ښه اسباب جوړ کړل.
 هغه رُومي جینیئ مسلمانان شوه او د دواړو نکاح هُم وشوه.

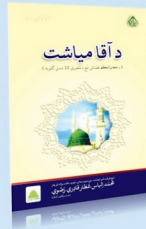
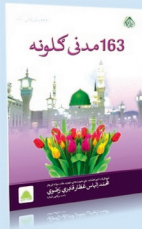
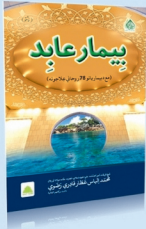
خوږو خوږو اسلامي ورونړو! که تاسو هُم د دواړو جهانو کامیابی
 غواړئ نو د عاشقانِ رسول سره په مَدَنِي قَافِلو کښ د سُنَّتو د تَرَبِیَّت د
 پاره سفر او هره ورځ د فِکْرِ مَدینه په ذریعه د مَدَنِي انعاماتو رساله
 [کښ خانې] ډکوئ او د هرې میاشتي په یکم تاریخ ئې د خپل ځای
 تنظیمي ذِمَّه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړئ.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِیْب!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

نيڪ او لمونڇ گزاره جوڀریدو د پاره

هر زیارت د ماڻہام د لمانڇه نه پس ستاسو په ځای کښ کیدونکي د دعوتِ اسلامي د سُنّتو ډکه هفته واره اجتماع کښ د رضائے الہي د پاره د نبو نبو نیتونو سره ټوله شپه تیروی د سُنّتو د تربیت د پاره په مَدَنِي قَافِلو کښ د عاشقانِ رَسُول سره هره میاشت د دري ورځو سفر او هره ورځ د ”فِکْرِ مَدِينه“ په ذریعه د مَدَنِي انعاماتو رساله ډکوی او د هرې مَدَنِي میاشتي په یکم تاریخ ئې د خپل ځای ذمّه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړی.

زما مَدَنِي مقصد: ”ما ته د خپل ځان او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي.“ **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ**. د خپل ځان د اصلاح د پاره په ”مَدَنِي انعاماتو“ عمل او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پاره په ”مَدَنِي قَافِلو“ کښ سفر کول دي. **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ**

فیضانِ مدینہ محلّہ سوداگران زرہ سبزي منڀی، باب المدینہ (کراچی)

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net